

Strategi- og handlingsplan for Sør-Østerdal interkommunalt politiske råd 2022-2025

OPPFØLGINGSDOKUMENT - oversikt over status og framdrift innen de forskjellige tiltak i
handlingsplanen

Revidert 23.06.2023

6.0 Handlingsplan

Overordnet mål	Innsatsområde Samfunnsutvikling (Ordførere)	Innsatsområde Tjenesteutvikling (Kommunedir.)	Ressurser/ Samar- beidspart	Hvordan tiltaket skal gjennomføres	Ansvarlig	Periode (i løpet av)	Status framdrift
6.1 Samfunnssikkerhet , klimatilpasning og robust infrastruktur	1. Påvirke regionale- og nasjonale myndigheter for å videreutvikle Elverum sykehus som akuttsykehus. Etablere base for luftambulans og sikre gode prehospitale tjenester i regionen.		Politiske partier regionalt og nasjonalt. Politisk referanse- gruppe.	Følge tett opp arbeidet med konseptfasen	Lillian		Vedtak i foretaksmøte 13.06.2023: https://www.regjeringen.no/no/tema/helse-og-omsorg/sykehus/styringsdokumenter1/protokoller-for-foretakene/foretaksmoter/id443318/
	2.Sikre bredbånd/fiber og godt utbygd mobilnett			Dele kompetanse i regionen og i møte med nasjonale myndigheter argumentere for økt statlig finansiering.	Erik Line May-Liss		Forventes nasjonale midler for full utbygging. Mobilnettet fungerer ikke i enkelte deler av regionen.
	3. Regionens innspill til NTP 2025-2036 følges opp. (vedlegg 1)				Even Ole Erik		NTP 2025 – 2036 Transportutfordringer i Innlandet. Innspill -tillegg levert IFK 02.05.2023.

							Møte med ordførerne i regionen i Trysil 31.05.23 med tema fylkesveier.
	4. Arbeide for et godt kollektivtilbud i regionen.				Line		Levert høringssvar til mobilitetsstrategien i IFK i 2022
	5. Støtte Grensekomiteen Innlandet/Dalarna, som på oppdrag av Nordisk Ministerråd arbeider med grensehinder, klima, inkludering og mobilitet over grensene.			Fremme saker som berører innbyggerne i Innlandet, særlig grensehinder og beredskap.	Erik		Erik S. er regionens representant i styringsgruppa samme med SF, länshövding i Dalarna og fylkesordfører i IFK Terje R. er med i ledergruppen sammen med adm. i IFK, SF og Region Dalarna. Utvidelse med region Värmland utredes.
		6.Utrede mulighetene for et tettere samarbeid om beredskap mellom kommunene.			Kom. dir./ Bereds- skaps - ansvarlig i kom.		Representantskapet fremmet forslag i høringsinnspill til IFK 23.03.2023 sak 02/23 Samfunnstryggleik, å utrede etablering av regionale beredskapskoordinatorer i fylket.

6.2 Attraktive by- og kommunesenter med levende grender	1.Felles innsats for økt bosteds- og næringsattraktivitet i regionen.			Nord-Gudbrandsdal et eksempel Flytte til fjells — Kom til oss - bo og arbeid i Nord-Gudbrandsdalen			Etablering av felles nettside for regionen er foreløpig utsatt, fram til det er avklart hvilken funksjon en nettside skal ha.
	2.Finne en felles identitet på tvers av kommunegrenser i regionen.			Etablere «Østerdals-tinget» i samarbeid med Nord-Østerdals-regionen etter modell fra Nord-Østerdalstinget og Gudbrandsdalstinget.	Even		
	3.Involvere og inkludere innbyggere innenfor alle grupper i samfunnsutviklingen			Samhandling er et begrep som blir mer og mer aktuelt for at kommunene skal løse oppgavene og innfri innbyggernes forventninger: https://youtu.be/oojYQdxBHcU?t=5303			Ungdomssatsing 2023 - 2025
		1.Digitaliserings- og IKT-		Digi Innlandet er etablert.	Kristian		Styringsgruppen i Digi Innlandet skal ha

		samarbeidet videreutvikles.		KD i regionen samarbeider om innspill til KS om utviklingsområder, ønsker og behov innen digitalisering.			strategisamling 19. juni. Sak på dagsorden 23.05 hvor KD skal utarbeide innspill til KS om utviklingsområder innen digitalisering.
		2.Videreutvikle dagens ledernetverk (skole, kultur, landbruk, næring og helse).		Det er behov for å revitalisere noen av nettverkene.	Kom.dir.		
		3.Videreutvikle det regionale samarbeidet innen helse- og velferdsteknologi med Helsenn som aktør.		Helsen	Kom.dir./ Helsesjef/ IKT-sjef		Det regionale prosjektet er avsluttet, men ansvarlige for VFT i kommunene samarbeider i eget nettverk. Elverum og Trysil har ansatte med ansvar som rådgivere og for å følge opp de øvrige kommunene.
Overordnet mål	Innsatsområde Samfunnsutvikling (Ordførere)		Ressurser/ Samar- beidspart	Hvordan tiltaket skal gjennomføres	Ansvarlig	Periode (i løpet av)	Status framdrift

6.3 Langsiktig forvaltning av areal- og naturressursene til det beste for mennesker, næringsliv, klima og miljø	1.Regionens store skoger er viktig for å nå målene i den nasjonale og globale klimapolitikken og som en del av landets miljøpolitikk og Co2-lagring. SØIPR skal i samarbeid med skognæringen bidra til god forvaltning og bærekraftig utvikling og bruk av ressursene skogen gir.			Sak i møte med Stortingsrepresentanter. Støtte opp under utviklingen av industrimiljøet i Våler Fremme industrinettverk i regionen Dialog med skogselskapene i regionen og treindustrien Vedta bruk av tre ved bygging av offentlige bygg i regionen. Tretorget informere om satsingsområder. I dialog med skognæringen og treforedlingsindustrien vurdere bruk av regionens partnerskapsmidler for å styrke lokale utviklingsselskap og etablerte nettverk.	Styret		Det er avholdt møter med skogselskapene og treforedlingsindustrien i regionen. Norske Parker, Finnskogen Natur&Kulturpark, Fulufjellet nasjonalpark og Rondane nasjonalpark vil foreslå tiltak som SØIPR kan bidra politisk og økonomisk til. Ikke avklart. Tema: -Ung i park – aktiviteter for barn- og unge. -Guiding -Konferanse for bærekraftig hyttebygging avholdt 9. februar 2023.
---	---	--	--	---	---------------	--	---

				Styrke fagmiljøene og skogselskapene i Elverum FNs bærekraftmål			
	2.Regionrådets høringsuttalelse i sak AU-sak 27/18 legges til grunn for regionens holdning i rovviltforvaltningen (vedlegg 2).			Tas i møte med Stortingspolitikere. Besøkssenter rovdyr Østerdalen – Koppang, bør ha en rolle i regionens arbeid.	Even		Forebyggende tiltak Sonopolitikken Fortsatt behov for kunnskap innen rovviltforvaltning
	3.Arbeide for økt kompensasjon tilknyttet statlig båndlagte områder			Politisk påvirkning i samarbeid med USS	Line Even		
		1.Videreføre samarbeidet om klima- og energiarbeid i kommunene.		Elverum som vertskommune.	Kom.dir.		Siw Monika Niva er tilsatt som koordinator. Mob. 40631053
Overordnet mål	Innsatsområde Samfunnsutvikling (Ordførere)	Innsatsområde Tjenesteutvikling (Kommunedir.)	Ressurser/ Samar- beidspart	Hvordan tiltaket skal gjennomføres	Ansvarlig	Periode (i løpet av)	Status framdrift

6.4 Gjennom innovasjon, verdiskaping, kunnskap og kompetanse, skal vi løfte frem Sør- Østerdalens særpreg, utfordringer og muligheter	1.Bidra til å videreutvikle Høgskolen i Innlandet sine campus i regionen og til at høgskolen oppnår målet om universitetsstatus.			Delta i fora hvor HINN er tema.	Even Ole Erik Lillian		
	2.Videreutvikle samarbeidet med forsvarsledelsen og være en god vertsregion for å bidra til fortsatt utviklingen av Rena Leir, Terningmoen og Haslemoen.		Forsvars- koordinator	Tett oppfølging og deltakelse i fora med Forsvarsledelsen. Styringsgruppe for forsvarskoordinator har et overordnet ansvar.	Ole Erik Lillian May-Liss		Forsvarskoordinator fra 01.08.2022 er Ola Gundersen Mob. 99222002 Utvikling av forswarets rekrutt-skole på Terningmoen viktigste fokus i 2023 og 2024
	3.Utrede innspill fra kommunenes næringssjefer om støtte til næringslivet i regionen for å bidra til økt samarbeid og innovasjon (vedlegg 3).			Nettverket mellom næringssjefene er så langt regionens felles næringsutviklings-samarbeid.			Vedtatt å bevilge kr 200.000 i engangsbetrag for etablering av industrinettverk i regionen. (2022). Vedtatt å bevilge kr 300.000 for videreutvikling av industri-nettverket. (2023) Vedtatt å bevilge kr 400.000 i

							2022 og kr 400.000 i 2023 til forprosjekt Nasjonalt senter for pandemi og legemiddelberedskap. Vedtatt å bevilge kr 200.000 til SØNH for kompetansetiltak for bedrifter i regionen innen datasikkerhet. (2022)
	4.Sikre et samarbeid med synergi mellom aktører for Hærens våpenskole, FFI, Høgskolen i Innlandet, Sør-Østerdal Næringshage, Klosser og andre regionale aktører.				Ole Erik		
		1.Kommunene i Sør-Østerdal skal i samarbeid med næringslivet, academia og andre søke å utnytte de muligheter som EU/EØS-avtalene åpner for.		Flyttet til kolonne Tjenesteutvikling. Involverer ansatte og andre i kommunene som ser faglig nytte av å delta i internasjonale nettverk.	Kommune-direktører		

	5.Bærekraftig bruk av skogen skal fremmes som regionens viktigste bidrag til det grønne skifte, styrke treforedlingsindustrien, utvikling av sirkulærøkonomi samt økt verdiskaping og sysselsetning.			Etablering av et industrinettverk i regionen vil kunne bidra til utvikling av det grønne skiftet. Kontakt med næringen for å bidra til utvikling og påvirkning av nasjonale myndigheter	Styret		
	6.Etter mønster fra Trysil kommune jobbe for læreplassgaranti i de øvrige kommunene i Sør-Østerdalsregionen		NAV og videreg. skoler i regionen	Informasjon til bedrifter og kommuner i regionen Vurdere en felles organisering Kartlegging av behovet i kommunene. Arrangere inspirasjonsdag i Trysil for de som skal jobbe med tema i kommunene.	Erik		Det er opp til hver enkelt kommune om de ønsker å etablere en ordning etter mønster fra Trysil.
	7.Arbeide for at videregående skole tilbyr fagopplæring som private og offentlige			Tett dialog med virkemiddelapparat og næringsliv for å gi riktig tilbakemelding til IFK ved endring av	Styret		Styret har levert høringssvar til IFK om tilbudsstrukturen i 2023 – 2024 Det er etablert Karrieresenter i Sør-Østerdal (2022) og et

	virksomheter i regionen etterspør.			tilbudsstrukturen i videreg. opplæring.			kompetanseforum (2023) med KD som styringsgruppe. Daglig leder Espen André Kristiansen Mob. 46964656
	8.Støtte arbeidet med å videreutvikle desentraliserte studietilbud innen videregående opplæring og høyskole.		Samarbeide med Nord-Østerdals-regionen.	Etablering av fagskoletilbud i regionen	Line		Styret har levert hørings svar til IFK om Fleksibel høyere utdanning i Innlandet. Følge opp prosessen som IFK har igangsatt om skolestruktur innen vgo i Innlandet.
	9.Sammen med landbruksnæringen bidra til å øke videreforedlingen i jordbruket og støtte opp under tiltak for økt lokal produksjon og distribusjon.			Følge opp landbruksoppgjøret. Promotere lokale produsenter.	Næringssjef er/Landbruksavd.		
	10.Næringsutvikling innenfor reiseliv og hyttebygging skal fokusere på økt verdiskapning i et bærekraftperspektiv.				Styret		Det ble arrangert en konferanse konferanse 9. februar 2023 i samarbeid med Finnskogen Kultur & Naturpark med tema bærekraftig hyttebygging

Overordnet mål	Innsatsområde Samfunnsutvikling (Ordførere)	Innsatsområde Tjenesteutvikling (Kommunedir.)	Ressurser/ Samar- beidspart	Hvordan tiltaket skal gjennomføres	Ansvarlig	Periode (i løpet av)	Status framdrift
-----------------------	--	--	--	---	------------------	---------------------------------	-----------------------------

SØIPR - representantskapet

24.11.2022

Sak 23/22

Vedtak:

I budsjett 2023 disponeres kr 4.000.000 i partnerskapsmidler til utviklingstiltak. (Art. 103000 – Andre utviklingstiltak).

Forslag til fordeling av partnerskapsmidler 2022 – 2025

Kun tiltak med uthevet tekst er vedtatt. Øvrige tiltak og tall er forslag fra strategisamlingen for ordfører og kommunedirektører 04.11.2021

Bevilgningsoversikt-regional utvikling	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	SUM
Tiltak i Handlingsplan	2022	2023	2024	2025	
6.1.1 Sykehussaken	300.000				300.000
6.1.3 Adm. Jernbaneforum og Veiforum Rv3	100.000	100.000	100.000	100.000	400.000
6.2.1 Regional nettside Bolig og jobb i S-Østerdalen	300.000	200.000	200.000	200.000	900.000
6.2.2 Østerdalsting	100.000	100.000	100.000	100.000	400.000
<i>6.3.1 Regional koordinator for utvikling regionens skogressurser. Utreides i 2022</i>	<i>200.000</i>	<i>1.100.000</i>	<i>1.100.000</i>	<i>1.100.000</i>	<i>3.500.000</i>
6.4.3 Nasjonalt senter for pandemi VEDTATT i Styret sak 62/21, 09.12.21	400.000	400.000			800.000
6.4.3 Industrinettverk VEDTATT i Styret sak 62/21 09.12.21 VEDTATT i styret 08.12.22 sak 57/22	200.000	300.000			500.000
Norsk Mikroforum – regionalt prosjekt videreføres til 30.04.2023 VEDTATT i Styret sak 26/22, 19.04.22 Norsk Mikroforum – tilleggsbevilgning for slutføring av prosjektet VEDTATT i Styret sak 30/23, 25.05.23	150.000	75.000			150.000 75.000
6.4.3 Kompetansetiltak for økt datasikkerhet for bedrifter i regionen VEDTATT i Styret sak 38/22, 25.08.2022	200.000				200.000
Innspill fra kommunedirektørene:					
6.2.1 Digitaliserings-/IKT-samarbeid	200 000	200 000	200 000	200 000	800 000

6.2.2 Ledernetverk inkl. kommune- direktørnivå	100 000	100 000	100 000	100 000	400 000
6.2.3 Velferdsteknologi	0				
6.3.1 Regional beredskapskoordinator	0				
6.4.1 Interreg/EU/akademia	0				
SUM	2.250.000	2.575.000	1.800.000	1.800.000	8.425.000

7. Vedlegg

Vedlegg 1:

Sør-Østerdalsregionen interkommunalt politisk råd (SØIPR)

Vedtatt i representantskapet 24.11.2022 sak 22/22 og 20.04.2023 sak 11/23 (siste kulepunkt i tillegg) og oversendt som tilleggsinnspill til IFK 02.05.2023

NTP 2025 - 2036 - TRANSPORTUTFORDRINGER I INNLANDET

- Innspill til Innlandet fylkeskommune

Innlandet fylkeskommune ber om innspill på:

1. Hvilke samfunns mål er det viktig at et bedret transporttilbud i Innlandet bidrar til å løse.

2. Hvilke nasjonale og regionale transportutfordringer, uavhengig av transportform, mener dere er de viktigste for Innlandet inn mot planperioden 2025 – 2036?

Regjeringens signal om at på grunn av den økonomiske situasjonen *«bør vi ta høyde for at ressursbruken i større grad rettes inn mot å ta vare på infrastrukturen vi har og utnytte denne bedre, fremfor mot nye, store utbyggingsprosjekter»*, må bety at ressursbruken skal vris fra investering til vedlikehold. Bør være et bra utgangspunkt for Innlandet, i og med at vedlikeholdsbehovet er stort, særlig på fylkesveinettet.

For å nå samfunnsmålene er det viktig at igangsatte samarbeidsprosesser videreføres, og at de utbyggingsprosjekter som er ferdig regulert igangsettes. Innspillene fra SØIPR til mobilitetsstrategien for Innlandet (26.08.2021) gjelder fortsatt, og inneholder mange momenter som vil bedre transporttilbudet.

Momenter til innspill til NTP:

- Vei og bane er viktig for å knytte Innlandet sammen i et helhetlig og effektivt transportnettverk for gods og persontrafikk. For å støtte opp under samfunnsmålet om en videre utvikling av bo- og arbeidsmarkedsregionene nord og midt i fylket, må utvikling av veinettet øst - vest prioriteres.

Landets desidert største turistdestinasjoner er lokalisert i denne delen av Innlandet. Trysil er landets største skidestinasjon med en stadig økende sommeraktivitet. I Trysil er det 7.000 fritidsboliger og ytterligere 1.500 tomter som er regulert til formålet. I tillegg er det nærmere 30.000 sengeplasser for korttidsutleie (benevnt som varme senger). Det er flere hoteller og store leilighetsbygg. Pr. i dag kommer nær alle tilreisende med bil. At flere kan reise kollektivt er et av de viktigste samfunnsmålene innen transportsektoren, og det er et stort potensiale for økt kollektivtransport både fra vest via Elverum, fra øst via Malung-Sälen og fra Scandinavian Mountains Airport, en times reise fra Trysilfjellet. I tillegg er rv 25 fra Hamar til Trysil/riksgrensen til Sverige en viktig utenlandskorridor med størst ÅDT øst/vest i Innlandet. Strekningen fra Hamar til Brenneriroa må bygges ut til smal firefelts motorvei.

- Videre utvikling av studiestedene til Høgskolen i Innlandet er et uttalt samfunnsmål som krever at det er enkelt å forflytte seg mellom studiestedene. Tilrettelegging slik at kollektivtransport er et reelt alternativ blir derfor viktig.

- Byvekstavtalene har gjennom de senere år vært et sentralt virkemiddel i regjeringens transportpolitikk for byene og byregionene. Elverum er en av fire regionale byer i Innlandet som samarbeider i initiativet Mjøsbyen. Dette samarbeidet baseres seg på en felles og omforent areal- og transportstrategi for 11 kommuner, Innlandet fylkeskommune og statsetatene Statsforvalteren i Innlandet, Statens vegvesen og Jernbanedirektoratet. Samarbeidet involverer blant disse de regionale byene Elverum, Hamar, Gjøvik og Lillehammer. Felles areal- og transportstrategi for deltagende kommuner og byer ble vedtatt i april 2020, og samarbeidsavtale som ble inngått i 2021 sikrer fortsatt dialog og forpliktende samarbeid mellom aktørene.

På det grunnlag bør det siktes mot at Mjøsbyensamarbeidet tilkommer byvekstavgift/ regionvekstavgift i kommende NTP. Dette jobbes det for tiden målrettet mot gjennom Mjøsbyen-samarbeidet. En byvekstavgift/regionvekstavgift vil i så måte kunne få betydning for realisering av samferdselsprosjekter i Elverum og Sør-Østerdalen.

- Statens vegvesen arbeidet tett sammen med Elverum kommune i perioden 2014 – 2016 med nye planer for overordnet vegnett gjennom byen med bakgrunn i flaskehalsproblematikk på riksveg fremføringene. Gjennom vedtak av 0+-alternativet var det en klar forventning fra kommunestyret i Elverum om at Statens vegvesen ville bidra til å se på realiseringen av nye rundkjøringer, og at en i tillegg ville ta tak i vurderingene av alternativ omkjøring rundt sentrum på nordsiden av byen for trafikken videre østover.

NTP 2025–2036 bør sikre at realiseringen av de planlagte rundkjøringene blir prioritert gjennomført før 2030, og at planlegging av omkjøringsvegen starter opp.

- De regionale busslinjene binder i liten grad Innlandet sammen i dag. De gamle fylkesgrensene er opphevet, arbeidsplasser og tjenestetilbud er flyttet. Dette stiller sterkere og endrede krav til mobilitet. Ny sykehusstruktur vil skape endrede behov for både ansatte og pasienter som samfunnet må hensynta. Krever at busstilbudet også må være tilgjengelig på helger.

Det er helt avgjørende at Østerdalene og Solør knyttes tettere til de tre byene rundt Mjøsa og mot Oslo. NTP må omtale forbedringstiltak på veg mellom Løten og Hamar, og bedre tog- og bussforbindelser mellom Mjøsbyene og påkoblingen til Oslo. Særsilt er forbedring av kollektivtransport i øst-vest-aksen i Innlandet avgjørende, dette er også løftet fram og gitt som høringsinnspill fra SØIPR til mobilitetsstrategi for Innlandet.

- For Sør- Østerdal er det viktig å påpeke at vi har en bo- og arbeidsmarkedsregion med flere landsdelspendlere. En betydelig andel ansatte i Østerdal garnison (ØG) pendler mellom Nord-Norge og Sør-Østerdal. ØG består av en rekke militære avdelinger med i overkant av 2.000 ansatte og 700 - 800 soldater. Det er vedtatt at Hærens rekruttskole skal legges til Terningmoen Leir, noe som gir betydelig økt aktivitet, og potensiale for flere kollektivreisende. Det betyr at i årene som kommer vil det være 3700-4500 soldater og ansatte. Det blir helt nødvendig å legge til rette for kollektivtransport og bedre kobling mellom Rena/Elverum og Gardermoen/Oslo. InterCity løsning Oslo/Elverum bør utredes.
- Det er utarbeidet felles mobilitetsstrategi for kommunene i Sør-Østerdal. Denne peker særlig på tiltak rettet mot tilrettelegging av lade- og fylleinfrastruktur for nye energibærere i kommuner med spredt bebyggelse. Det bør legges til rette for ordninger som stimulerer slik etablering i ny NTP.
- En helhetlig elektrifisering av Røros- og Solørbanen vil være viktig for miljøvennlig gods- og persontransport, øke trafikksikkerheten og redusere behov for veginvesteringer. Elektrifiser

ing fører til at kapasiteten for gods tredobles nord-sør i landet og skogbrukets

konkurranseskraft i Innlandet vil økes radikalt. Persontrafikken på Solørbanen vil kunne gjenåpnes og gi den mest effektive veien mot Sverige- og Europa.

For effektiv transport er tilsvinger i Hamar, Elverum og Kongsvinger viktige forutsetninger for bedre trafikkflyt.

- Fylkesveiene i Innlandet er viktige transportårer for gods – og persontrafikk, og noen av disse fungerer i praksis som riksveier. Fylkesveiene har en viktig funksjon som avlastningsveier og har en avgjørende betydning i beredskapssammenheng, som i seg selv dessverre er blitt et eget samfunnsproblem i større grad enn vi skulle ønske. Innlandet fylke må intensivere arbeidet med å få økt statlig finansiering for å ta igjen forsømt vedlikehold av fylkesveiene.

- Etter at Tretten bru kollapset er trebruene i fylket blitt undersøkt og flere stengt. Det vil innebære en stor og urimelig kostnad for fylket om fylket skal belastes gjenoppbygging og utbedring av alle trebruene. Slik vi ser det vil det bli igjen svært lite til andre investeringer og vedlikehold dersom ikke dette ses på som en statlig oppgave.

Uttalelse om prioriteringer i NTP 2022-2033 fra Regionrådet i Sør-Østerdal

"NTP 2022 – 2033: Sør-Østerdalregionens innspill til Innlandet fylkeskommunes prioriteringer.

Med bakgrunn i samferdselsdepartementets invitasjon til fylkeskommunale innspill, og fylkeskommunenes ønske om å innhente kommunenes/regionenes prioriteringer i forbindelse med ny NTP 2022-2033, prioriterer Sør-Østerdalsregionen følgende:

Vei

Regionrådet for Sør-Østerdal ber om at planlagte prosjekter/tiltak i inneværende NTP 2018 – 2029 finansieres og gjennomføres.

I Østerdalene innbefatter dette at planlagte utbedringsprosjekter Riksvei 3 (Ramme A) blir prioritert.

Dette gjelder:

Motrøa – Lonåsen inkludert Tunna bru

Fjell – Opphus

Evenstad – Imsroa

Rendalen grense – Alvdal

Steimoen – Motrøa

Riksvei 25 fra Hamar til Trysil/riksgrensen til Sverige er en viktig utenlandskorridor (Korridor 2 B) med størst ÅDT øst/vest i Innlandet. Veien er viktig for fortsatt utvikling i Innlandet og for næringslivet og innbyggerne i regionen. Reiselivsnæringen er i vekst og andel overnattinger i Trysil/Engerdal/Sälen/Idre/Elvdalen er nå passert 7 millioner på årsbasis. Det er flere kommersielle senger i Trysil enn i Oslo by. Kapasiteten på rv. 25 Hamar – Løten er i dag et hinder for å bygge sammen et helhetlig bo- og arbeidsmarked for Mjøsregionen i aksene Elverum – Raufoss, og spesielt for området Elverum – Hamar – Løten – Stange. Sammen med andre veiutbygginger som er under utførelse, vil utbedring av strekningen bidra til å betjene et område med til sammen ca. 200 000 innbyggere. Strekningen har høy ÅDT i dag på mellom 10 000 og 12 000 med høyest ÅDT ved Hamar. Det er også noe godstransport, med en andel tunge kjøretøy på 12 prosent. Strekningen er en del av et større bo og arbeidsmarked med over 50 000 innbyggere, samtidig som den bidrar til et mer effektivt veisystem på indre Østlandet. Ved en utbygging vil reisetiden på strekningen reduseres med nesten 40 prosent. Hovedutfordringen på strekningen er lav kapasitet og fart, som reduserer fremkommeligheten i området og gir betydelige køutfordringer. Strekningen har lav standard i forhold til trafikkmengden, med mange kryss og avkjørsler og en fartsgrense på 70 eller 80 km/t. Det vises for denne strekningen til «Nye Veiers prioriteringer og marginalvurderinger 2022-2041. NTP-oppdrag 9 og oppdrag om marginalvurderinger. 17.3.2020»

Utbygging av RV 25 fra Hamar til Trysil/riksgrensen prioriteres.

Etablering av omkjøringsveg på RV 25 nord for Elverum, som omtalt i inneværende NTP videreføres, slik at gjennomgangstrafikken kan gå utenom sentrum.

Utbygging av RV 25 mellom Løten og Hamar til fire felts vei.

Vei og bane er viktig for å knytte Innlandet sammen i et helhetlig og effektivt transportnettverk for gods og persontrafikk. For å støtte opp under en videre utvikling av bo- og arbeidsmarkedsregionene nord i Innlandet må utvikling av veinettet øst - vest prioriteres. Landets desidert største turistdestinasjoner er lokalisert i denne delen av Innlandet.

Jernbane

Nitti prosent av godstransporten nord – sør i landet går på riksvei 3. Dette fører til at Innlandet som transittfylke har et høyere antall trafikkulykker enn befolkningsgrunnlaget skulle tilsa. Ved å overføre en større andel av transporten fra vei til bane vil antall trafikkulykker reduseres. Elektrifisering av Rørosbanen må derfor gjennomføres for å redusere miljøulempene, øke kapasiteten og sikre en fullverdig godskorridor på jernbane gjennom Østerdalen.

Elektrifisering av Rørosbanen og Solørbanen, og flere avganger på Rørosbanen

Valg av østlig trase på Hamar med stasjon ved Vikingskipet, og rask utbygging av Inter- City på strekningen Hamar-Moelv

En god påkobling mellom Rørosbanen og Dovrebanen og etablering av direktetog mellom Elverum/Rena og Oslo.

Avsluttende kommentar:

Fylkesveiene i Østerdalene er viktige transportårer for gods – og persontrafikk, og noen av disse fungerer i praksis som riksveier. Innlandet fylke må intensivere arbeidet med å få økt statlig finansiering for å ta igjen forsømt vedlikehold av fylkesveiene i Innlandet.

Det igangsatte arbeidet med digital infrastruktur må finansieres og fullføres så raskt som mulig i inneværende periode NTP 2018- 2029.

Dette innspillet er utformet etter tilbakemeldinger fra Elverum, Trysil og Stor-Elvdal kommuner.

Vedlegg 2:

Med bakgrunn i Stortingets vedtak ønsker regionrådet i Sør-Østerdal å sette fokus på følgende:

- ✓ **Stortingets ulveforlik fra juni 2016 skal som et minimum oppfylles.**

Vedtak 769 Bestandsmål

Rovdata 08.02.2018: Åtte helnorske ulvekull påvist

Det er så langt registrert ulvekull i de åtte helnorske revirene Mangen, Letjenna, Østmarka, Hobøl, Kynna, Slettås, Osdalen og Julussa. Det er også påvist kull i de fire grenserevirene Flisberget, Kockohonka, Skugghöjden og Magnor. Dessuten er det født et ulvekull i Boksjøreviret, som mest sannsynlig også er et grenserevir.

Rovdata 30.04.2018: Antall ynglinger av ulv i Norge og grenserevir i 2017

Vinteren 2017-2018 er det bekreftet at valpekull av ulv i 2017 ble født i åtte helnorske og fem grenserevir. Tilsvarende antall ynglinger i 2016 var henholdsvis fire og sju valpekull. Med andre ord er det bekreftet flere ynglinger i helnorske revir i 2017 enn året før, mens færre valpekull ble født i grenserevir enn ett år tidligere. Når Stortingets beregning av bestandsmål for yngling legges til grunn, der yngling i grenserevir er satt til 0,5, tilsvarer dette en økning i antall ynglinger av ulv i Norge beregnet til 7,5 valpekull i 2016 til 10,5 valpekull i 2017.

Konklusjon: Vedtak 769 skal innfris med bakgrunn i vedtatte måltall og den kunnskap Rovdata til enhver tid framlegger.

Vedtak 770 Økonomiske ordninger

I et bærekraftig perspektiv ønsker regionrådet at mulighetene til utnyttelse og verdiskapning fra utmark opprettholdes. Rettigheter, livskvalitet og bosetning kan ikke kompenseres gjennom erstatningsordninger.

Vedtak 772 lik jakttid

Regionrådets holdning er at ulvesona skal bort og dermed blir jakttida lik for landet.

Vedtak 773 Genetisk opprinnelse

Stortingets vedtak fra juni 2016 er ennå ikke gjennomført. Regionrådet forventer at en ny uavhengig utredning av den genetiske opprinnelsen til ulvestammen i Norge blir gjennomført snarest.

«Ny Rovviltpolitikk»

Punktene vil her til enhver tid skifte og være dynamiske.

Sonepolitikken

- Sonepolitikken er usolidarisk. Det oppleves sterkt urettferdig innafor sona å måtte ta ansvaret og belastningen for hele landets rovviltpolitikk. Soneforvaltningen hindrer ikke skade utenfor sona. Regionrådets holdning er at sonepolitikken skal opphøre og at forvaltningen skjer i et nasjonalt perspektiv.

Tilskuddsordningen for kommuner med ulverevir.

-Skal ordningen opprettholdes stilles som et krav at kommunene selv disponerer midlene. Midlene er ikke erstatning for eller erkjennelse av tapte rettigheter eller muligheter.

1. Vedlegg 3:

Innspill strategiprosess Sør-Østerdal

Fra: Næringssjefene i Sør-Østerdalregionen

Dato: 20.01.21

Bakgrunn

Næringssjefene i Sør-Østerdal har drøftet hvordan vi kan bidra til å styrke næringslivet i regionen. Vi har også drøftet hvordan vi kan bidra til økt samarbeid og innovasjon. Dette notatet beskriver våre innspill til aktiviteter vi ønsker å satse på for alle kommunene i regionen og hvilke ressurser vi ønsker tildelt fra regionrådet.

Støtte til innleie av ekspertise

Vårt arbeid med koronarammede bedrifter har vist at det er et behov for å støtte bedrifter med eksperthjelp i ulike faser dersom økonomien i bedriften er presset. Her har vi hatt svært god nytte av de midlene regionrådet har stilt til rådighet. Bedriftene som har benyttet ordningen har vært svært fornøyd og vi som næringssjefer har også fått høyere kompetanse og ett større nettverk å spille på i vårt arbeid.

Vi ønsker å videreføre denne ordningen slik at vi også kan bistå levedyktige virksomheter som er i en vanskelig situasjon etter at koronaen er over. En slik ordning vil kunne bidra med eksperthjelp innenfor omstilling, generasjonsskifte, bistand i forhandlinger med bank/finansiering, juridiske problemstillinger etc. Kommunenes førstelinjetjeneste skal være kontaktpunkt for ordningen og en styringsgruppe bestående av kommunenes næringssjefer skal prioritere og formidle henvendelser videre til de aktuelle ekspertene.

Vi ønsker at det settes av et årlig beløp på kr 400.000 til dette formålet.

Industrinettverk i regionen

ERNU/Elverum Vekst har etablert et industrinettverk i Elverum. Klosser er nå etablert med en egen medarbeider i regionen og arbeidet med nettverket vil bli forsterket. Vi ønsker nå å utvide dette nettverket slik at alle industribedrifter i regionen blir invitert inn. Målet med nettverket er å styrke bedriftene og arbeide samlet med ulike problemstillinger som bedriftene er opptatt av. Eksempler på arbeid nettverket skal arbeide med er HR/rekruttering, markedsføring, logistikk, innovasjon og deling av ulik kompetanse (spesialister) m.m. Vi ønsker å engasjere en styreleder for nettverket med erfaring og kontakter i industrien.

Vi ønsker at det settes av et årlig beløp på kr 100.000 til dette formålet.

Rekruttering til håndverks- og industriarbeidsplasser

Flere industribedrifter i regionen forteller at de ønsker å rekruttere flere medarbeidere med fagbrev innenfor tekniske fag. I samarbeid med de ungdomsskoler og videregående skolene i regionen og industribedrifter ønsker vi derfor å arbeide målrettet med å få flere elever til å velge håndverksfag og spesielt teknisk- og industriell produksjon. Vi er i dialog med industribedrifter og ungdomsskoler og vil også ta kontakt med videregående skoler. Vi ønsker å invitere ungdomsskoleelever i regionen til en rundtur for å besøke bedrifter og skoler. Vi ønsker også å invitere bedriftsledere til å stille på møter med foreldre på ungdomsskoler for å fortelle mer om jobbmulighetene i utvalgte bedrifter i regionen. Midlene vi søker til dette tiltaket vil gå til å dekke bussturer for ungdommer i hele regionen for å besøke aktuelle bedrifter.

Vi ønsker at det settes av et årlig beløp på kr 100.000 til dette formålet.

Regional mulighetsstudie

For å stå sterkere i konkurransen om etableringer og arbeidsplasser regionalt ønsker vi at det gjennomføres en mulighetsstudie. Gjøvikregionen utvikling gjennomførte en slik mulighetsstudie i 2018 hvor de blant annet så nærmere på etablering av en batterifabrikk. Vi ønsker at det leies inn et sterkt konsulentmiljø som kan se nærmere på hvilke trender og muligheter som finnes samt de styrker som finnes i vår region og hvor det er muligheter for å skape nye arbeidsplasser.

Vi ønsker at det settes av ett engangsbeløp på kr 300.000 til denne utredningen.

Oppsummert

Støtte til innleie av ekspertise	kr 400.000
Industrinettverk i regionen	kr 100.000
Rekruttering til håndverks- og industriarbeidsplasser	kr 100.000
Regional mulighetsstudie	kr 300.000